

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 24. října 2012 č. 780

Stanovisko

vlády k návrhu Zastupitelstva Karlovarského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 811)

Vláda na jednání své schůze dne 24. října 2012 projednala a posoudila návrh zastupitelstva Karlovarského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 811), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas**, a to zejména z dále uvedených důvodů.

1. Předložený návrh změny zákonné právní úpravy časového zpoplatnění obecného užívání vybraných pozemních komunikací považuje vláda za nekonceptní, nesystémový a věcně nepromyšlený.

2. Navrhované výrazné snížení maximální výše časového poplatku na izolovaných úsecích zpoplatněných pozemních komunikací jde proti dlouhodobé koncepci státu spočívající v postupném odstraňování výjimek ze seznamu pozemních komunikací podléhajících časovému zpoplatnění. Delší souvislé úseky dálnic a rychlostních silnic, které netvoří pouze obchvaty měst a obcí, nejsou jedinou existující dopravní spojnici, a u nichž není dán jednoznačný důvod pro výjimku, jsou proto opětovně zařazovány mezi zpoplatněné úseky pozemních komunikací.

3. Zavedení speciální emise dálničních kupónů, k němuž má navrhovaná změna směřovat, by zároveň významně narušilo zavedenou a dlouhodobě aplikovanou podobu systému časového zpoplatnění v České republice nesystémovou a neopodstatněnou výjimkou.

4. Izolovaný úsek rychlostní silnice R6 v Karlovarském kraji, na němž by měl být podle předloženého návrhu zákona v důsledku navrhované změny snížen časový poplatek, tvoří klíčovou rychlou dopravní spojnici všech hlavních městských aglomerací Karlovarského kraje a svou délkou takřka 40 kilometrů zároveň tvoří i významnou část celkové sítě zpoplatněných pozemních komunikací (více jak 3 %). Investice státu na jeho výstavbu, provoz a údržbu představují nezanedbatelné finanční

prostředky. Tyto prostředky jsou u všech dálnic a rychlostních silnic částečně pokrývány i výnosem ze zpoplatnění jejich obecného užívání, tedy i výnosem z prodeje dálničních kupónů. Snížením výše časového poplatku na tomto úseku by tedy mohlo dojít i ke snížení celkového výnosu z časového poplatku a v důsledku toho i ke snížení objemu prostředků použitelných na další rozvoj a údržbu pozemních komunikací ve vlastnictví státu.

5. Za problematickou lze považovat též skutečnost, že předložený návrh zákona vylučuje možnost vydat na uvedený izolovaný úsek zpoplatněné pozemní komunikace také kupóny s kratší časovou platností (například měsíční či desetidenní) za úměrně nižší cenu, což by mohlo být považováno za porušení zásady proporcionality a za nepřímou diskriminaci osob z jiných členských států Evropské unie, které z objektivních důvodů budou úsek zpoplatněný speciálním časovým poplatkem používat spíše jednorázově či méně často než tuzemské subjekty.

6. Důvodová zpráva k předloženému návrhu zákona se podle názoru vlády zcela nedostatečně vyrovnává s identifikací dopadů novelizační úpravy na státní rozpočet. Podle předloženého návrhu zákona nebude mít navrhovaná úprava prakticky žádný dopad na státní rozpočet a v případě, že ano, bude tento dopad pozitivní. Toto tvrzení však nepřihlíží k možnému poklesu výnosů z časového poplatku způsobeného řidiči, kteří by po nabytí účinnosti navrhované úpravy využili možnosti úhrady sníženého časového poplatku namísto úhrady časového poplatku v plné výši na celou síť pozemních komunikací, a dále k nezanedbatelným dodatečným nákladům pro Státní fond dopravní infrastruktury spojeným s nutností tisku speciální emise kupónů. V této souvislosti nelze přijmout argumentaci ohledně rentabilnosti navrhované speciální emise kupónů platných pouze na izolovaném úseku zpoplatněné pozemní komunikace odkazem na rentabilnost stávajících kupónů s platností na deset dnů v nominální hodnotě 310,- Kč, protože směšuje dva rozsahem užití, platností a okruhem možných adresátů rozdílné časové poplatky.

7. Zavedení speciální emise časových kupónů je v důvodové zprávě zdůvodňováno masivním objížděním zpoplatněného úseku rychlostní silnice R6, předložený návrh zákona však postrádá jakékoliv konkrétní údaje o tom, že k masivnějšímu objíždění uvedeného úseku skutečně dochází. Pokud by přitom byl tento úsek vozidlem objížděn při každodenním dojíždění například do zaměstnání, pak by náklady na toto objíždění významně přesáhly hodnotu ročního dálničního kupónu. Předložený návrh zákona současně nijak nesnižuje výši sazeb mýtného pro vozidla o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny, u nichž by případné objíždění rychlostní silnice po nezpoptatněných pozemních komunikacích působilo nesrovnatelně větší škody.

8. Navržená úprava má umožnit vydání speciálních výrazně levnějších kupónů prokazujících úhradu časového poplatku platných pouze na izolovaném úseku rychlostní silnice R6 v Karlovarském kraji. Podle názoru vlády by však navržená úprava z dále uvedených důvodů ani nemohla tento cíl naplnit.

9. Inštitút časového poplatku je v zákone o pozemných komunikáciach koncipovaný tak, že sa vzťahuje na všetky zpoplatnené pozemné komunikácie uvedené v prováděcím právním predpise a po jeho uhrazení je lze silničným motorovým vozidlom po dobu platnosti kupónu všetky užívať. Z navrhenej úpravy však nijak výslovně nevyplýva omezení navrhovanej sníženej výše časového poplatku na konkrétne izolovaný zpoplatnený úsek pozemné komunikácie.

10. Navzdory odlišnému rozsahu platnosti špeciálneho časového poplatku oproti existujúcemu systému časového poplatku neobsahuje navrhovaná novela nezbytné doplnění zákona o úpravu zamýšlenej špeciálneho časového poplatku včetně úpravy kupónu prokazujícího jeho zaplacení a omezuje sa pouze na snížení horní hranice výše časového poplatku u izolovaného úseku zpoplatnené komunikácie.

11. V rozporu s deklarovaným cílem návrhu se jeho znění nebude dotýkat pouze izolovaného úseku rychlostní silnice R6 v Karlovarském kraji, protože navrhované obecné kritérium pro snížení maximální výše časového poplatku mohou splnit i jiné izolované úseky zpoplatnených pozemných komunikací.

12. Navrhovaná úprava také neřeší zajištění informovanosti uživatelů o tom, že k užití konkrétneho úseku zpoplatnené pozemné komunikácie postačí špeciální časový kupón se sníženou výší časového poplatku. Není zejména jasné, jak budou na sníženou výší časového poplatku na konkrétne úseku upozornění (například zda bude zavedeno špecifické silniční značení) a předložený návrh zákona v tomto smyslu žádnou úpravu neobsahuje ani nepředpokládá.

13. Předložený návrh zároveň obsahuje i některé legislativně technické nedostatky.